

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet

Yttrande avseende promemorian ”Vågade skatter. Navigering i sjöfartens förutsättningar”.

Sjöfartsverket har beretts möjlighet att yttra sig över utredningspromemorian *Vågade skatter. Navigering i sjöfartens förutsättningar*.

Sjöfartsverket ser positivt på förslag som kan bidra till en stärkt svensk sjöfart. Att skapa incitament för att öka den svenska flaggningen kan på sikt bidra till en mer hållbar sjöfart, bidra till stärkt kompetensförsörjning inom sektorn och även öka den svenska totalförsvarsförmågan.

Sjöfartsverket avstyrker förslaget att minska Sjöfartsverkets anslag för att finansiera utredningens förslag om avskaffandet av stämpelskatten samt förändring av tonnageskatten.

Utredningen föreslår att Sjöfartsverkets anslag ska minska med 55,3 mnkr i 2025 års penningvärde. Detta ska myndigheten enligt utredningen täcka med en höjning av farledsavgifterna på 4,4 procent.

Sjöfartsverkets finansiering består av 75 procent sjöfartsavgifter, varav farledsavgifterna utgör 50 procent och lotsavgifterna 25 procent. Därutöver finansierar de statliga anslagen 10 procent och övriga externa intäkter 15 procent.

Sjöfartsverkets huvuduppdrag är att ansvara för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet till sjöss. Det omfattar en mängd olika åtgärder varav vissa möter handelssjöfartens behov och andra fritidsbåtssektors och samhällets behov. Dessa behov finansieras från olika inkomstkällor. Sjöfartsverket har en tydlig bild av

vilka intäkter som ska täcka vilka kostnader, vilket framkommer i myndighetens årliga anslagsframställan. Grundprincipen är att staten via anslag ska finansiera de kostnader som hänförs till fritidsbåtssektorn och samhällets behov samt att handelssjöfarten ska stå för kostnader kopplat till anlöp i svenska hamnar genom farleds- och lotsavgifter.

Det framkommer inte i utredningens promemoria vilken av Sjöfartsverkets anslagsposter som föreslås minska till följd av utredningens förslag. Myndighetens anslag består av posterna 1:1, 1:4 samt 1:5. Samtliga anslagsposter har områden utpekade för vad anslagen får och ska finansiera. 2024 omfattar anslagen 250,6 mnkr.

Sjöfartsverket har under många år betonat vikten av en tydlighet i finansieringen genom fastställda finansieringsprinciper. Detta är något Statskontoret också betonar i sin rapport om Sjöfartsverkets verksamhets- och finansieringsform.¹ Statens anslag utgör en allt mindre del av Sjöfartsverkets intäkter och det råder en underfinansiering i de statliga anslagen som Sjöfartsverket framställt under många år i myndighetens anslagsframställan.

Utredningens förslag innebär en ökad otydlighet gällande vilket åtagande och vilka kostnader staten ska stå för genom anslag till Sjöfartsverket och vilka kostnader som är förknippade med handelssjöfartens behov och som betalas via farledsavgifterna. En konsekvens av förslaget är att handelssjöfarten ska stå för en större andel av Sjöfartsverkets finansiering, där kostnaderna för den ökade andelen inte kan förknippas med handelssjöfartens behov. Det innebär en minskad kostnadsriktighet och transparens kring avgiftsuttaget.

Genomförs utredningens förslag föranleder det ett behov av en förändrad ekonomisk styrning av Sjöfartsverket samt att ytterligare utredning krävs för att granska förslagets förenlighet med legalitetsprincipen såväl som EU:s statsstödsregler.

I promemorian framställs det som att farledsavgiftsmodellens konstruktion skulle gynna viss svenskkontrollerad sjöfart. Det är inte Sjöfartsverkets uppfattning. Enligt Förordning (1997:1121) om farledsavgift ska avgiften betalas för fartyg som i Sverige lastar eller lossar last, eller, lämnar eller hämtar passagerare. Denna avgift utgår oaktat fartygets flagg eller regi fartyget tillhör.

Ärendet har beslutats av tillförordnad Generaldirektör Joel Smith.

¹ Sjöfartsverkets verksamhets- och finansieringsform, Statskontoret, 2023:3

Datum
2024-03-22

Vår beteckning
24-00636-2

I handläggningen har följande personer deltagit: Direktör Rederiet Fredrik Backman, Verksjurist Ida Ribbenhed, Enhetschef Strategisk analys och utredning Emelie Angberg, Strateg Andreas Åhlander, Strateg Fredrik Högberg samt Strateg, tillika föredragande, Lina Alm.

Joel Smith

Tillförordnad Generaldirektör